

ΓΕΝΙΚΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ, ΣΑΒΒΑΤΩ, 10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1828.

Ἐξ Αἰγίνης, 10 Νοεμβρίου.

Τὰ δρια τῆς Ἐφημερίδος μας δὲν μᾶς συγχωροῦν νὰ δημοσιεύσωμεν λεπτομερῶς ὅλας τὰς ἀγαθὰς εἰδήσεις, τὰς ὁποῖς αἱ ἐλάβομεν ἔως σήμερον πρώτη ἀπὸ τὴν στέρεαν Ἑλλάδα: — Τὴν νύκτα τῆς 23 πρὸς τὴν 23 καὶ τὴν ἡμέραν τῆς 23 τοῦ Ὁκτωβρίου ἡ Τουρκικὴ φρουρὰ τῆς Λομποτινῆς [πρωτευούση τῶν Κραββάρων] ἐφθαρῇ κατακράτος εἰς τὴν ἔξοδόν της 800 ἐπεσαν εἰς τὸν τόπον. Ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν Ἀχμέτ Πρεβίστας, ο ἀνεψιὸς αὐτοῦ Βελή ἄγας, ὁ Νερπή ἄγας, ὁ Ἰσούφ μπεης μετὰ πολλῶν ἀλλων αἰχμαλώτων ἐφέρθησαν πρόσθες ἐνταῦθα. Μεταξὺ τῶν πλουσίων λαφύρων ἐπεσαν εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων καὶ 400 περίπου ἵπποι καὶ ἡμίονοι.

Μετὰ τὴν μάχην ταῦτην προσέβαλον εὐθὺς οἱ ἡμέτεροι καὶ τὰ σώματα τοῦ Ὅσμαν πασα καὶ Ἀσλάν περ, καὶ κατετρόπωσαν καὶ αὐτοὺς τὴν 26, φονεύσατες 60 καὶ ζωγρίζαντες 3. Πολλοὶ ἵπποι πάλιν ἔμελαν εἰς τὴν ἔξοντάν τῶν Ἑλλήνων.

Τὴν 5 τοῦ ἐνεστῶτος ἡ Λεβαδία παρεδόθη διὰ συνθηκῶν εἰς τὸν Στρατάρχην. Ἡ ἔχθρικὴ φρουρὰ συγκειμένη ἐκ τοοῦ πεζῶν καὶ ἵππων ἀνεχώρησαν εἰς Ζητοῦν καὶ Εύριπον.

Ἀφίνοντες δὲ τὴν λεπτομερῆ ἔκθεσιν διὰ τούτων εἰς τὸ ἔχοντα σπείρομεν νὰ κοινοποιήσωμεν εἰς τὸν ἀναγνώσταν μας τὰ προγούμενά ἡμερολόγια διὰ ν' ἀναπληρωθῆ ἡ συνέχεια τῶν πράξεων.

Πράξεις τοῦ κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα Γενικοῦ Στρατοπέδου.

Ἐκ Στεβενίκου, τὴν 30 Οκτωβρίου 1828.

Ἐνεργήσας ὁ Στρατάρχης τὰ δέντα ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν εἰς Μέγαρα βοηθητικῶν σώματων καὶ τῆς φρουρᾶς τῆς Ἐλευσίνος, ἔξεστράτευσεν ἐκεῖθεν κατὰ τὴν 24 τοῦ παρόντος μὲ τὰ προσδιωρισμένα σώματα.

Κατέλυσεν εἰς τὴν κωμόπολιν Κούνουρα ὁδεύσας διὰ τοῦ στενοῦ τῆς Κανδύλας διατάξας ἐκεῖ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν τακτικὴν καὶ ἀσφαλῆ ὁδοιπορίαν τοῦ στρατοῦ, διώρισεν ἀρχηγὸν τῆς μὲν ἐμπροσθοφυλακῆς τὸν Δ. Εύμορφόπουλον μὲ τὰς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του δύο πεντακοσιαρχίας, τῆς δὲ ὁπλοφυλακῆς τὸν ἑκατόνταρχον Χ. Βάρφην, ἔχοντα ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του καὶ τοὺς ἡμερουσίους στρατοπεδονόμους τῶν σώματων. Ἐδιάσθη δὲ νὰ διημερεύῃ αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, διὰ νὰ φθάσωσι τὸ ἵππικὸν καὶ ὅσοι στρατιῶται ἔμεναν ὑστεροῦ.

Τὴν 26 ὥδευσε διὰ τοῦ μεγάλου στενώματος τῆς Κάζας, τὸ μὲν πεζικὸν διὰ τῶν ὑπορείων, ὁ δὲ Στρατάρχης μὲ τὸ ἵππικὸν διὰ τοῦ πεδίου τῶν Θηρῶν καὶ τῶν Ηλαταιῶν εἰς Καπαρέλι, γωρίον ἕρτμον τῆς ιδίας ἐπαργίας. Εἰς ταύτην τὴν ὁδοιπορίαν ὑπέφερε πολὺ ὁ στρατὸς διὰ τὴν μεγάλην ψυχοστικὴν καὶ τὴν πυκνὴν ὄμιγλην, ἔξω τούτων ἔμειναν καθ' ὅλην τὴν νύκτα εἰς τὴν ὑγρασίαν καὶ τὸ ψύχος τῆς ἀτμοσφαίρας διὰ τὴν ἔλλειψιν οἰκημάτων. Εἰς τοιαύτην ἡμέραν ἀπεφέρεισεν

ὁ Στρατάρχης τὴν διέλευσιν τοῦ Στρατοῦ ἀπὸ τὰς θέσεις ἐκείνας διὰ νὰ μὴ παρατηρηθῇ ἐκ τοῦ πλησίου ἡ κίνησις τοῦ καὶ ωφεληθῶσιν οἱ Τουρκοὶ εἰς τὴν εὐκαίριαν τῆς προετοιμασίας των.

Τὴν 27 ἐκίνησε διὰ τῆς Δομπρένας [τῶν Θεσπιῶν] εἰς τὰ Χώστια χωρίον δυνατὸν κείμενον ὑπὸ τοὺς πρόποδας τοῦ Ἐλικῶνος κατὰ μεσημβρίαν. Εἰς τὴν Δομπρέναν καὶ τὸ γειτνιάζον Κακόσι αἴφησε τὴν ἀναγκαίαν φρουράν. Ἡ ἐμπροσθορυλακὴ ἀπηντήθη τὴν ἡμέραν αὐτὴν εἰς τὰ Χώστια μὲ ὡς 200 Τουρκαλβανοὺς ἀγγαρεύοντας ἐν ἀρκετὸν μέρες τῆς Δεκαδίας εἰς τὴν συνάθροισιν τῶν ἑλαιῶν τοῦ πεδίου ἀκροβολισθεῖσα παρευθὺς μὲ τούτους, τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν δύο ἡμισυ ὥρῶν· αὐτοὶ ἀπεκλείσθησαν εἰς τὸ δυνατὸν μοναστήριον Δομπόν, ἀπατημένοι ἀπὸ τὸν ὀπλαρχηγὸν Γιάννην Παπᾶν ἀποχωρίσθησαν ἀπὸ τούτους, ως ὁδηγημένον ἀπὸ τὰ πρῶτα καὶ τὰ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν γράμματα τοῦ Στρατάρχου. Ἐνεργήθη ἀμέσως ἡ στενὴ πολιορκία τοῦ μοναστηρίου ἀπὸ τὴν ἴδιαν ἐμπροσθοφυλακὴν καὶ διωρίσθη ταῦτοχρόνως ὁ πεντακοσίαρχος Τριαντάφυλλος Τσουρᾶς νὰ καταλάβῃ τὸ μετόχι Παπλούκι καὶ ὅλον ἐκεῖνο τὸ στενὸν διὰ νὰ μὴ βοηθηθῶσιν οἱ πολιορκούμενοι ἀπὸ τὴν Λεβαδίαν. Μεταξὺ τούτων εὑρίσκονται καὶ σημαντικοὶ Λλανοὶ Τσάμιδες ἀρχηγούμενοι ὅλοι ἀπὸ τὸν ἀμπάζ ἄγαν Τζάμην ἀρκετὰ εὐϋποδηπτον.

Εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν δὲν ἔστοχάσθη ὁ Στρατάρχης ἀρμόδιον τὸ νὰ ἔξοδεύσῃ τὴν ἡμέραν τῆς 28 εἰς ἀνάπτασιν μερικὴν τοῦ κοπιασμένου στρατοῦ καὶ προμήθευσιν τῶν τροφῶν του· πρὸ τοῦ ἐκμερώματος ἔβαλεν εἰς κίνησιν τὰ σώματα ὅλα, καὶ διὰ νὰ προκαταλάβῃ τὸ Στεβενίκον καὶ ἄλλην κάθε βοηθείαν τῆς Λεβαδίας, διώρευσε τὰ στενώματα τοῦ Ἐλικῶνος καὶ τὰ Κούκουρα καὶ προσέβαλε γωρίες ἀναβολῆς τὴν δύναμιν τοῦ Στεβενίκου, γωρίου τῆς Λεβαδίας πρὸς ἀνατολάς, πολλὰ δυνατοῦ καὶ ἀπέχοντος τῆς πόλεως ὥρας δύο ἡμισυ. Ἡ δύναμις συνίστατο εἰς 50 μαχίμους Λλανοὺς καὶ ἄλλους Ἑλληνας στρατιώτας ὁδηγουμένους ἀπὸ τὸν ὀπλαρχηγὸν Ιωάννην Ζελιγιανέον· ἡ ὅλη γη ἀυτὴ ποσότης ἀπεκαθίστατο πολλὰ δυνατὴ διὰ τὰς ἐκ φύσεως ὅγυρας θέσεις της. Μόλις ἀρχίσεν ἡ προσβολὴ τοῦ γωρίου, καὶ ἀμέσως ἐρχόνται εἰς τὰ πεδίον ἔργα μένη βοηθεία ἀρκετῶν ἵππων καὶ πεζῶν ἀπὸ τὴν Λεβαδίαν.

Ο Στρατάρχης διώρισεν εὐθὺς τὴν Δ χιλιαρχίαν διοικούμενην ἀπὸ τὸν χιλιαρχὸν Γ. Δυοδούνιώτην καὶ τὸ ἵππικὸν ἐναντίον της. Η μάχη ἀνάψε παντοχόως πειρατώδης· ἡ βοηθεία ἐκτυπώθη καὶ ἐκινήθη εἰς αἰτιαστενούς φυγὴν μὲ μερικὴν ζημιάν· ἡ θέα αὗτη ἀπελπίσει τὸν ὀπλαρχηγὸν Ιωάννην Ζελιγιανέον καὶ τὸν ὑπεγρέωσε νὰ πορειδοθῇ. Οἱ Τουρκαλβανοὶ ἐνθαρρύνομενοι εἰς τὰς βραχώδεις καὶ στερεάς ὄχυρώσεις των, ἀντεπολέμουν ἀκατάπαυστα μὲ τελείαν ἀνδρίαν· τὰ Ἑλληνικὰ σώματα δεχόμενα μὲ ἀφοβίαν τὰς ἀντίστασιν των

πειρασμάσαν ύπό τοὺς περιμαχῶνάς των εἰς τρόπον, ὥστε ἀντεπομούντο πλέον μὲ τὰς πέτρας, τελευταῖον τοὺς εἰσπόδηλους πανταχόθεν ἐξ ἑφόδου, καὶ ἄλλους ἔβανάτωσαν, ἄλλους τὴν αὐλήτισαν. Ή μάχη αὗτη διήρκεσεν ὡραῖς μίαν. Άπεδειξαν διεισαύτὴν τὴν ἀπαιταυμένην εὔπειθειαν καὶ ἀνδρίαν τὰ σώματα, δηλ. ἡ φρουρά, ἡ Β πεντακοσιαρχία τοῦ ἀρχηγοῦ Β. Μεροβουνιώτου διοικουμένη ἀπὸ τὸν Ιωάννην Κλίμακα, καὶ αἱ ἀνάρτητοι ἐκατονταρχίαι τοῦ Χ. Βάρφη καὶ Γ. Φωκᾶς εἰς τὸν ἕδιον τρόπον ἔκαμψαν καλὰ τὸ χρέος των ἡ Δ χιλιαρχία καὶ τὸν επικὸν, τὸ ὅποιον ἔβλαψε τοὺς ἔχθρους, διοικούμενον ἀπὸ τοῦ Α. Παπάζογλουν. Οἱ Στρατάρχης ἐπήνεσε τὸ καλὸν πολεμικὰ σῶμα ὅλων τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἔβράθευσε τὴν ἀνδρίαν τῶν στρατιωτῶν μὲ ἀρκετὰς γρηματικὰς δόσεις.

Εἰς τὴν μάχην αὕτὴν ἔθανατώθη ἔνας εἰκοσιπένταρχος τῆς φρουρᾶς ὄνομαζόμενος Καραχιάννης καὶ ἐπληγώθησαν ἔνδεκα ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιώταις ὄλιγοι ἀπὸ τούτους ἔχουσιν ὄλιγον χίνδυνον.

Οἱ Στρατάρχης εὐχαριστήθη ἀρκετὰ καὶ εἰς τὴν διαγωγὴν πολλῶν, οἱ ὅποιοι δὲν ἔθανάτωσαν τῶν αἰχμαλώτους, ὅλους εἰκοσιπέντε, διέταξεν εὐθὺς τὴν διαφύλαξιν τούτων καὶ ἀπέστειλε τοὺς χειρούργους εἰς ἐπίσκεψίν των ἐλευθέρωσε δὲ ὅλους τὴν Β. ἡμέραν καὶ τοὺς διεύθυνε εἰς τὴν Λεβαδίαν.

Ηθέσις τοῦ Στεβενίκου συντείνει πολλὰ ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκστρατείας καὶ εὐκολύνει ἀρκετὰ τὰ πολεμικὰ βήματα.

Οἱ στρατὸι, ὅλοι φέρεται μὲ τελείαν εὐταξίαν ὡς πρὸς τοὺς κατοίκους, οἱ ὅποιοι τὸν προσφέρουσι δεξιωσιν ἀμοιβαίαν.

‘Ημερολόγιον ἀξιωματικὸν περὶ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Α' χιλιαρχοῦ Κίτσου Τζαβέλα.

‘Απὸ 11 Αὐγούστου ἕως 23 Σεπτεμβρίου.

Τὴν 11 τοῦ Αὐγούστου ὁ Α' χιλιαρχος Κίτσος Τζαβέλας διετάχθη παρὰ τοῦ Στρατάρχου τῆς Ἀνατολικῆς ‘Ελλάδος νὰ παραλάβῃ τὴν χιλιαρχίαν του καὶ τὴν πεντακοσιαρχίαν τοῦ αὐταδέλφου του Νικολάου, καὶ νὰ τρέξῃ εἰς τὰς ἐπαρχίας Λοιδορικίου καὶ Μαλανδρίου διὰ νὰ τὰς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν ἀνυπόφορον ζυγὸν τῆς τυραννίας καὶ νὰ ἐμπωδίσῃ τὸν διὰ τῆς Ναυπάκτου ἐνεργούμενον σιτισμὸν εἰς ἐφοδιαστὴν τοῦ Ιεραπόλης. Μ' ὅλας τὰς ταλαιπωρίας καὶ τὰς ἐλεειγὰς στερήσεις τῶν ἀναγκαίων τῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του ἐτρέξε μ' ὅλην τὴν προθυμίαν, καὶ ἐπειτα ἀπὸ μυρίας δυσκολίας τοῦ διάπλου των διὰ τοῦ ἐναυτίου καὶ των περιστατικῶν ἀνέμου, ἀπέβησαν εὐτυχῶς εἰς τὸ παράλιον τῆς Σεργούλας πλησίον τοῦ Τροιζονίου. Φθάσας ἐκεὶ ὁ Α' χιλιαρχος καὶ συσκεφθεὶς περὶ τῶν μέτρων, τὰ δωρῖα ἐωρευει πάλι, ἀμέσως ἔβαλεν εἰς κίνησιν τὰς δυνάμεις εἰς ὃν προέβητο σκοπόν. Ἐκρίθη ἐπάναγκες γὰ καταλάθυστη τὴν θέσιν τῆς Μονῆς τοῦ Κουτσουροῦ καὶ τὴν τοῦ Παλαιοκάστρου Βελουχόβου διώρισε λοιπὸν τὸν Κ. Ιωαννίκιον μὲ μερικοὺς στρατιώτας καὶ κατέλαβον τὸν Κουτσερὸν, ἐκ τοῦ ὅποιον μέρους οἱ ἑχθροὶ ἔφυγον φοβηθέντες, καὶ ὑπῆγαν καὶ ἐπόθησαν μὲ τοὺς ἐν Λοιδορικῷ στρατοπεδευμένους συγχρόνως διέταξε τὸν Β' πεντακοσιαρχον Γιαννούσιον Πανοράματα νὰ παραλάβῃ ιοὺς ἐκαλούλαρχον Ν. Δράκου, Γιαννάκην

Τζαβέλαν, Γ. Περσίχου, καὶ Θωμᾶν Πρέσπαρην, καὶ μίᾳ εἰκοσιπενταρχίᾳ τῆς πεντακοσιαρχίας τοῦ Ν. Τζαβέλας μὲ τὸν κατετὰν Πιστιόλην Σαφάκαν, καὶ νὰ τρέξῃ νὰ κυριεύσῃ τὸ στενόν. Ἀμέσως ἐκίνησε τοῦτο τὸ σῶμα, καὶ δὲ ὅλης τῆς νυκτὸς ἔφθασεν εἰς τὴν εἰρημένην θέσιν, ὅπου ἐστησε τὴν Ἐλληνικὴν σημαίαν ἐπὶ τοῦ Παλαιοφρουρίου κατέναντι τοῦ Λοιδορικίου. ‘Ηθελεν καταλάβει καὶ τίνας ἔχθρος αὐτόθι, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐσπούδαζον διὰ τὴν θέσιν, ἀφῆσαν αὐτούς· ἐπῆραν ὅμως ὀλίγους ἵτασους. ‘Ησύχαζον δὲ ἐκεὶ περιμένοντες καὶ τὸν Α' χιλιαρχον μὲ τὰς λοιπὰς ἐκατονταρχίας· ἐλθὼν δὲ καὶ σύτος διεύθυνε καλήτερον τὰ πράγματα· ἐξέδωκε τὰς ἀναγκαίας προκηρύξεις εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Λοιδορικίου καὶ Μαλανδρίου, καὶ παραλαβὼν τοὺς λοιποὺς ἐκατοντάρχους Κ. Βεΐκου, Λ. Τζαβέλαν, Τ. Πανομάραν, Εὐ. Ιωάννου, Κίτσου Πάτσην, Γ. Σαῦλου, τὴν ἐκατονταρχίαν τοῦ κατετὰν Μήτρου Τριανταφυλλίνας, Μήτρου Τσούγκαν καὶ τὸν Μ. Γκίλην, ἐξεστράτευσε καὶ ἐνώθη μὲ τὸν Β' πεντακοσιαρχον εἰς τὸ Βελούχοβον· αὐτόθε σκεφθεὶς πῶς θέλει δυνηθῆ νὰ ἀποδιώξῃ τοὺς ἐν Λοιδορικῷ ἔχθρος καὶ τὸν κατετάνον Τούτον διωρισμένον παρὰ τοῦ Κισυταχῆ καὶ εὑδισκόμενον εἰς Γεανίτσαν, ἀφοῦ ἀφῆσε τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν εἰς Βελούχοβον, διευθύνθη μὲ τὸ ἄλλο σῶμα εἰς τὴν Γρανίτσαν. ‘Ἐκεῖ ἦλθε καὶ ὁ καπετᾶν Β. Μαστρατᾶς μὲ 100 στρατιώτας καὶ ἡνώθη μὲ τοὺς ἡμέτέρους οὗτος ἦλιον παλαιὸς ἀξιωματικὸς ιοὺς μακαρίου Δ Καλλσᾶ, Τίμιος, φιλελεύθερος καὶ ἄξιος, διότι, ἐνῷ ἡ ἐπαρχία τοῦ Λοιδορικίου διὰ τὰς περιστάσεις εἶχεν ὑποκλίνει εἰς τὸν ζυγὸν, αὐτὸς ἐπρόκρινε τὰ δάση καὶ τὰ βουνά, καὶ ἔγη μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον μέχρι τοῦ ερχομοῦ τῶν Ἐλληνικῶν στρατευμάτων. Κρίνας ὁ Α' χιλιαρχος ἀναγκαῖον νὰ καταλάβῃ καὶ τὴν Αρτοτίναν, ὡς χωρίον μεγάλον καὶ δυνατὸν, ἐστειλε τοὺς ἐκατοντάρχους Εὐαγγέλην Ιωάννου καὶ Κίτσον Πάτσην αὐτόθι. Πληροφορθεὶς δὲ κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἀπὸ γράμματα τοῦ Μεχμέτ ἀγα ὅτι, διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ, ζητεῖ διὰ ἀσφάλειαν ἐνέχυρον, τὸν ἀπεκρίθη ὅτι δίδει τὸν ἔχαδελφὸν του ἀλλὰ πρὶν νὰ ὑπάγῃ τὸ γράμμα του, ἀνεχώρησε διὰ νυκτὸς μὲ οἵους ιοὺς περὶ αὐτὸν, καὶ τὴν ιδίαν νύκτα οἱ εἰς τὸ Βελούχοβον ἡμέτεροι ὑπῆγαν ἐκεῖσε τοῦτο μαθὼν διευθύνθη τὴν ἄλλην ἡμέραν καὶ ὁ ιδιος πρὸς τὸ αὐτὸν μέρος. ‘Αφοῦ λοιπὸν ἔβαλε τὰ πράγματα ἐκεῖ εἰς τάξιν καὶ ὡργάνισε τὴν ἐπαρχίαν τὴν Σαλώνων κατὰ τὴν αἰτησίν τοῦ κατετὰν Κομινᾶ, ὁ οὗτος διὰ τὴν ἀγάπην τῆς πατριδὸς ἀπεφάσισε τὴν θυσίαν τοῦ νιόν του εὐρισκομένου εἰς τὸ Ζητοῦν τόπε ἐνέχυρον, καὶ ἀφοῦ ἐστειλε τὸν Β' πεντακοσιαρχον εἰς τὸ Μακρυκάμπτον διὰ νὰ ἀπαντήσῃ τὴν ἐχθρικὴν δύναμιν ἐτομαζομένην νὰ εἰσβάλῃ κατὰ τῶν ἡμετέρων, ἐκίνησε καὶ αὐτὸς μὲ τὸν Α' πεντακοσιαρχον, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἔφθασεν εἰς Αρτοτίναν. Θεωρῶ προσέτι ὁ Α' χιλιαρχος ἀναγκαίαν τὴν συγκρότησιν ἐπαρχιακῆς συνελεύσεως, διὰ νὰ ἀποφασίσουν πολλὰ οὐσιώδη καὶ ἀναγκαῖα πράγματα, διὰ προκηρύξεων συνήθεοισε τοὺς δημογέροντας ὅλων τῶν χωρίων, σίτινες ἐστειλον ἀναφορὰς πρὸς τὴν Σ. Κυβέρνησιν καὶ πληρεξουσίους διὰ νὰ παραστήσωσι τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου των. ‘Ἐγ τοσούτῳ τὰ κατὰ τὸ Λοιδορικόν γενέμενα κατετάρειν τον Ἀχμέτ Πρεβίσταν, διωρισμένον παρὰ τοῦ Κισυταχῆ ἐκτελεστική

συναμις τῶν Κραββάρων, ὁ ὄποιος καὶ ἐμελέτησε νὰ συλλαβθῇ τοὺς δημογέροντας ὅλων τῶν χωρίων καὶ νὰ τοὺς εἰλεῖσῃ μὲ φυλακὰς εἰς Λομποτινάν. Ἡρχισε λοιπὸν ἐπὸ πολλὰς ἡμέρας νὰ συνάζῃ τὰ γεννήματα καὶ διάφορα τρόφιμα αὐτῶν, τινῶν δὲ καὶ χρήματα, καὶ νὰ ετοιμάζεται νὰ βαστάσῃ εἰς τὴν Λομποτινὰν πολιορκίαν. Τοῦτο κατηγάγκασε τοὺς δυστυχεῖς κατοίκους νὰ ζητήσουν τὴν βοήθειάν μας. Δὲν ἡμπαρεσεν ὁ Α' χιλιαρχος νὰ μείνῃ διάφορος εἰς τὰ δεινά των ἔστειλε τὸν Α' πεντακοσίαρχον νὰ ἐμποδίσῃ τὰ ληστικὰ ἐπιχειρήματα Τοῦ Πρεβίστα, καὶ τὸν πολιορκῆσῃ καὶ νὰ δώσῃ εἰς τοὺς Κραββαρίτας τὴν συνατῆν βοήθειαν μετ' ὀλίγας ἡμέρας βλέπων ἀναγκαίαν ἡνὶ ταξισίαν του εἰς τὰ πράγματα τῶν Κραββάρων, εἵστρατευσε καὶ ὁ ἴδιος καὶ ἡνῶθη μὲ τὸ λοιπὸν στρατόπεδον τοποθετημένου εἰς τὰ Σκανταλάκια. Ἐνεκρίθη δὲ τότε νὰ ἐκβάλουν τοὺς δυναμένους ὥλοφορεῖν Λοιδορικιώτας καὶ Κραββαρίτας καὶ νὰ πολιορκήσουν στενάτερα τὴν Λομποτινάν. Διώρισε λοιπὸν τότε τὸν πεντακοσίαρχον Ν. Τζαβέλαν νὰ συνάζῃ τοὺς ἐνότλους Κραββαρίτας καὶ τοὺς δημογέροντας ἑκάστου χωρίου, καὶ νὰ τοὺς στείλῃ πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν Λοιδορικιώτῶν ἐπίσης διώρισε καὶ τὸν ἑκατόνταρχον Γ. Τζαβέλαν νὰ συνάζῃ τοὺς ἐνότλους Λοιδορικιώτας καὶ νὰ ὑπάγῃ μὲ αὐτοὺς εἰς τοὺς Πέντε Ἀγίους ὅμοιως διωρισθησαν οἱ ἑκατόνταρχοι Εὐαγγέλης Ἰωάννου καὶ Κίτσος Πάτσης νὰ καταλάβουν τὸ χωρίον Κοτολίσταν. Οἱ δὲ ἔχθροι ἐκρατοῦσαν τὴν Λομποτινάν, τὴν Ἐλιτσοῦ, τὴν Βετολίσταν, τὴν Μικρὰν Λομποτινὰν καὶ τὸ μοναστῆρι τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, καὶ ἀριθμοῦντο περὶ τοὺς ἑξακοσίους στρατιώτας, ἐπειδὴ κατ' ἔκεινας τὰς ἡμέρας, πρὶν φθάσουν αἱ ἡμέτεροι εἰς τὰ Κράββαρα, εἶχεν ἔλθη ὁ Καφτάναγας τοῦ Κιουταχῆ διὰ τὸ Μεσολόγγιον μὲ 300 στρατιώτας, τοὺς περισσοτέρους ἵππεις. Ἀφοῦ διεύθυνε τὰ πράγματα ὁ Α' χιλιαρχος ὡς ἀνωτέρῳ, παραλαβὼν τὸν Δ' πεντακοσίαρχον καὶ τινὰς ἑκατόνταρχίας ἥλθεν εἰς τὴν Βοϊτζάν, διὰ νὰ περιμείνῃ τοὺς δημογέροντας. Μὲ τὸ Ἄδιον φρόνημα τοῦ καπετάνιου Βασίλη Μαστρατᾶ ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν Α' χιλιαρχον καὶ ὁ καπετάνιος Φαρμάκης τοῦτον ὡς εἰδήμονα τοῦ τόπου ἀπέστειλε μὲ 100 στρατιώτας εἰς τὴν Κοζίτζαν διὰ νὰ χαλάσῃ τοὺς μύλους, ὃσου ἄλεθαν οἱ ἐν Λομποτινᾷ ἔχθροι, ὅστις ἐφάνη πρόθυμος νὰ ἐνεργήσῃ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τὸ χρέος τοῦτο, καὶ ἐπροξένησεν ἀκόμη πολλὰς δυσκολίας εἰς τοὺς ἔχθρούς. Ἐκ τούτου βιασθέντες οἱ ἐν τῷ μοναστηρίῳ τοῦ Ἀγίου Δημητρίου Τούρκοι καὶ φοβούμενοι μὴ περικυκλωθῶσιν ἀπὸ τοὺς ἡμέτερους, διὰ νυκτὸς ἐφυγον, καὶ τὴν αὐτὴν νύκτα κατὰ διαταγὴν τοῦ Α' χιλιαρχοῦ ἐκίνησε μία πενηνταρχία ἀπὸ τὴν Κοτολίσταν καὶ κατέλαβε τὸ μέρας αὐτό συγχρόνως διετάχθη ὁ Εὐ. Ἰωάννου νὰ παραλάβῃ τὴν ἑκατόνταρχίαν του καὶ νὰ ἐνωθῇ μὲ τὸν Φαρμάκην. Εἶχε φθάσει τότε καὶ ὁ καπετάνιος Μακρυγιάννης μὲ μερικοὺς στρατιώτας ἀπὸ τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα διωρίσθη καὶ αὐτὸς τὰ ἐνωθῆ, καὶ οὕτω νὰ σχηματίσουν εἰς τὴν Κοζίτζαν στρατόπεδον. Μετὰ ταῦτα ὁ Α' χιλιαρχος ἐκίνησε παραλαβὼν τὸν Α' πεντακοσίαρχον ἐπὶ σκοτῷ τοῦ νὰ πιάσῃ τὸ μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, νὰ συγκεντρώσῃ πλησίους

τῆς Λομποτινᾶς τὰς δινάμεις καὶ νὰ κάμη στενάτεραν τὴν πολιορκίαν. Οἱ ἔχθροι, φαίνεται, κατὰ τὴν παραλαβὴν εἰδοτοίησιν ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν Λομποτινὰν περὶ τοὺς 200 καὶ κατέλαβον τὸ Στενὸν ἐμπρὸς τοῦ δρόμου, ἐνεδρεύοντες διὰ νὰ κτυπήσουν τοὺς ἡμέτερους, τοὺς ὄποιους μόλις τοὺς εἶδον πλησιάζοντας οἱ Τούρκοι, καὶ ἐφυγον. Ἀμέσως τότε ὁ Ἐλληνικὸς στρατὸς ἐκινήθη κατ' αὐτῶν καὶ πολεμοῦντες τοὺς ἐδίωξαν ἔως εἰς Λομποτινάν εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ἀγνοεῖται ἡ ζημία τοῦ ἐχθροῦ. Μετὰ ταῦτα οἱ ἡμέτεροι ἥκολοθύησαν τὸν δρόμον των καὶ ὑπῆγαν εἰς τὸ μοναστῆρος ἔκει εὗρον κατὰ πρόσκλησιν προτέραν τὸν Μακρυγιάννην καὶ τινὰς τῶν δημογερόνων τῶν Κραββάρων. Τὴν ἐπαύριον συνεκροτήθη συμβούλιον περὶ σχεδίου μετὰ πολλὰς προτάσεις καὶ σκέψεις, ἐνεκρίθη νὰ σχηματίσουν δύο στρατόπεδα ἀπὸ τὰ δύο μέρη τῆς Λομποτινᾶς δηλαδὴ ὁ πεντακοσίαρχος Ν. Τζαβέλας μὲ μίαν τῶν ὑπὸ αὐτὸν ἑκατόνταρχιῶν καὶ μέτινας ἐνότλους Κραββαρίτας, ὁ ἑκατόνταρχος Εὐαγγέλης Ἰω. ὁ Μακρυγιάννης καὶ ὁ Φαρμάκης νὰ τοποθετηθοῦν εἰς τὴν Θέσιν Μέλισι, ὁ δὲ Α' χιλιαρχος μετὰ τοῦ Α' πεντακοσίαρχου καὶ λοιπῆς δυνάμεως νὰ καταλάβουν τὸ ἄλλο μέρος διετάχθη συγχρόνως καὶ ὁ Γ. Τζαβέλας νὰ συνάζῃ ὅσον τάχος τοὺς ἐνότλους Λοιδορικιώτας καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἀλποχῶρι, καὶ ὅταν πιάσῃ ταύτην τὴν Θέσιν, νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Α' χιλιαρχον, διὰ νὰ λάβῃ τὰς ἀναγκαίας ὅδηγίας τοῦ νὰ κύψη πᾶσαν ἐπίδια Τοῦ Πρεβίστα ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν. Συνήθρισε λοιπὸν τοὺς δημογέροντας καὶ συσκεφθέντες ἐσύστησαν ἐπομένως καὶ διοικητινὴς τοῦ ιππικὴν διὰ νὰ ἀνταποκρίνεται μὲ τὸν Α' χιλιαρχον δὶ ὅλα τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐπαρχίαν καὶ τὸ στρατόπεδον πράγματα. Οἱ ἐν Λομποτινᾷ ἔχθροι ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀνοίξουν τὸν δρόμον Πασαδίαν πρὸς τὸ μέρος τῆς Ναυπάκτου, διὰ νὰ εὐκολύνουν τὴν διάβασιν ἑκατὸν πενήντα στρατιώτων ἐρχομένων εἰς βοήθειαν, ἐξετράτευσαν περὶ τοὺς 250 ἵππους καὶ πεζοὺς καὶ διευθύνθησαν πρὸς τὸ Σκοτών ἀλλ' ὁ γενναῖος Φαρμάκης καταλαβὼν ταύτην τὴν Θέσιν, τοὺς ἐμποδίστεν ἀπὸ τοῦ νὰ προχωρήσουν, οἵτινες δὲν ἔτολμησαν μήτε νὰ πλησιάσουν, ἀλλὰ μὲ καταισχύνην ἐπέστρεψαν ὀπίσω τὴν νύκταν. Τεύτων οὕτως ἐχόντων καὶ ἐτοιμαζομένων τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν πολιορκίαν, δηλαδὴ ἐργαλείων διὰ τάφρους καὶ ὑπονόμους, καὶ ἐμπενόντων τῶν ἡμέτερων εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἥλθον ἀπὸ διάφορα μέρη εἰδήσεις καὶ ἐπὶ τηδες ἀπεσταλμένοι, ἀναγγέλλοντες ὅτι οἱ ἐν Νεαπάτρᾳ ἔχθροι ἐτοιμάζονται δραστηρίως νὰ εἰσβάλουν εἰς τὰς ἐλευθέρας ἐπαρχίας. Εἰς ταύτην τὴν περὶ στασιν ἐνεκρώθησαν οἱ κάτοικοι Λοιδορικίου καὶ Κραββάρων ὅσεις ἐφάνη ἀναγκαία ἡ παρουσία τοῦ Α' χιλιαρχου εἰς τὴν Ἀρτούριαν, διὰ νὰ φροντίσῃ νὰ ἀσφαλισθοῦν αἱ ἀναγκαίαι Θέσεις. Διαβέστας δὲ τὸ στρατόπεδον τοῦ Κραββάρων καλῶς, διορίσας καὶ τὸν ἑκατόνταρχον Γ. Τζαβέλαν νὰ διευθύνῃ ἀντὶ τοῦ Ἀλποχωρίου πρὸς τὴν Ἀρτούριαν καὶ διατάξεις τὸν ἑκατόνταρχον Γ. Σοῦλον μετὰ τοῦ καπετάνιου Ἀναγνώστου Καναβοῦ, ὅστις ἥκολούθησε εἰς τὸ στρατὸν ἀπὸ τὸ Λουτράκι καὶ ἐφάνη ὡφέλιμος, νὰ διαμείνουν μετὰ μεγίστης προσοχῆς εἰς τὸ μοναστῆρος, αὐτὸς παραλαβὼν τὴν λοιπὴν δύναμιν, 2 ὥρας πρὸ τῆς αὐγῆς ἐφθασεν εἰς τὴν Αρτούριαν ἔπειτα ἐμψύχωσε τοὺς κατοίκους ὅσον ἥδυνθη, τοὺς παρεκίνησε τὸν

τα πρώγματά των καὶ τὰς οἰκογενεῖας τῶν εἰς ὄχυρά τοις, καὶ τοὺς ἐνόπλους νὰ στείλουν εἰς τὸ συστηθησόμενον στρατόπεδον. Τὰ ἴδια μέτρα ἐλήφθησαν γενικῶς περὶ τοὺς κατοίκους Λαιδορικίου καὶ Κραββάρων. Μετὰ ταῦτα ἐκίνησεν ἡ χιλιάρχος μὲ τὸν Ἀ' πεντακοσίαρχον, μὲ τοὺς ἑκαπτάκοντας Κ. Βεῖκου, Γ. Τζαβέλαν, Γ. Πάσχου, Κοίτσου Πάτσου καὶ τικας ἐντοπίους καὶ ἐτοποθετήθη εἰς τὴν Ἀλογούριην, σύνοδον τοῦ Λαιδορικίου καὶ Πατρατζικίου, ἀφοῦ πηγαδίων διώρισε τὸν κατετάν. Πιστιάλην Σαφάκαν νὰ ποτείσῃ τὴν Οξείαν πλησίον εἰς τοὺς προμαχῶνας τοῦ μαρτυρίου στρατηγοῦ Σαφάκα. Ἐνῷ οἱ ἡμέτεροι ἡσφάλισαν πιο τὰς θέσεις, οἱ ἐν Δοματοτινᾶ ἔχθροι κατὰ τὴν 14 καὶ 16 τοῦ τρέχοντος ἕκαμον ἔφοδον κατὰ τὴν ἡμετέρων εἰς τὸ Μυρμηγκάρι. Ὁ πόλεμος ἐστάθη πεισματικῶς καὶ ἀπὸ τὰ ἦν μέρη. Οἱ Τούρκοι ὁρμήσαντες πολλάκις ἀπεκρούσθησαν προειστάτα τὸν οὐσίαν τῆς Ελλήνων τέλος ἡ νῦν διέλυσε τὴν μάχην. Ἐκ τῶν ἰδικῶν μας εἰς μόνος ἐπληγώθη ὁ πενταρχος Κώστας Στράτης, ὅστις ἥριστευσε γενναιίᾳ. Οἱ κατετάνοι Εὐαγγέλης, Μακρυγιάννης καὶ Φαρμάκης ὠδήγησαν καλῶς τοὺς ὑπὸ αὐτοὺς στρατιώτας. Οἱ δὲ ἔχθροι ἐσέστρεψαν μὲ μεγάλην καταισχύνην, ἀφοῦ ἀφησαν εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης περὶ τοὺς 50 φονευμένους, οἱ οἰς καὶ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Πρεβίστα, οἱ ὄποιοι ἐφέρθησαν εἰς λοιποτινὰν ἐπάνω εἰς ζώα: ἀγνοεῖται δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν πληγμένων αὐτῶν. Ἐὰν δὲ οἱ ἡμέτεροι δὲν ἐτελείσαντα πολεμοφδία, ἥθελον κάμειεις τὸν ἔχθρον θλάσσην σημαντικήν καὶ αἰσθαντικήν.

Ταῦτα ἐγένοντο κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος καὶ εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Κραββάρων εἰς δὲ τὴν ἐπάνω Μουσνίτζαν, ὅπου ἦτον διωρεσμένος ὁ Β' πεντακοσίαρχος Γ' Πανομάρας, δὲ ἐμειναν οὐδὲ ἐκεῖ τὰ ὄπλα μας ἀκέιητα. Τοῦτο τὸ στρατόπεδον ἐκράτει περὶ τοὺς 1000 ἔχθρούς εἰς τὸν Δετὸν τῆς Νεαπάταρας δὲν ἔλειψε δὲ νὰ δώσῃ μέγα θάρρος καὶ εἰς τὰ χωρία τῶν Σαλώνων. Εἰς παρομοίαν περίστασιν ἐπειλεύσεις εἰς βοήθειάν των ὁ Β' πεντακοσίαρχος τὸν κατετάν Β. Μαστρατῶν καὶ τὸν ἑκατόνταρχον Μ. Γκίλην μὲ 300 στρατιώτας ἀμα δὲ ἡ βοήθεια ἔφεστεν, ἐκινήθη κατ' αὐτῶν ὁ Ἀχμέτ ἀγας Βόλης, διωρισμένος παρὰ τοῦ Κιουταχῆ φρούραρχος τῶν Σαλώνων. Οἱ ἡμέτεροι συνήχθησαν οἵσι εἰς τὸ Καστέλι ἐκεῖ διευθύνθησαν καὶ οὐ ἔχθροι. Τὴν ἄλλην ἡμέραν συνεκροτήθη μάχη ὁ Ἀχμέτ Βόλης μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν 600 στρατιώτας ὑπῆργε κατὰ τῶν ἡμετέρων, οἱ ὄποιοι ἀντεστάθησαν μὲ μεγάλην γενναιότητα: τετράκις ἕκαμπον ἔφοδον, καὶ ἀπεκρούσθησαν ψὲ γημίαν καὶ καταισχύνην των τέλος μὴν ὑποφέροντες οἱ οἴκοι μας ὥρμησαν κατ' αὐτῶν καὶ ἐπιασθηταν χείρας μὲ χείρας. Ἡ μάχη διήρκεσεν ὥρα. ἔξ. Ἐφινεύθησαν ἀπὸ μὲν τοὺς ἔχθρους περὶ τοὺς 30, ἐκτὸς τῶν πληγωμένων τὸ ἄξον σημειώσεως εἶναι μὲ ἔνα στρατιώτην τοῦ κατετάν Μαστρατῶν, ὁ ὄποιος μὲ μόνον τὸ τουφέκι του ἐπισάθη μὲ τὸν ἴδιον Ἀχμέτ ἀγαν καὶ ἐπάλευσε, χωρὶς ὅμως μήτε ὁ ἔνας, μήτε ὁ ἄλλος νὰ φονευθῇ. Ἐκ δὲ τῶν ἡμετέρων οὐδεὶς ἐπληγώθη, οὐδὲ ἐφονεύθη. Τὴν δὲ ἄλλην ἡμέραν ὁ Ἀχμέτ Βόλης ἀνεχώρησε εἰς τὰ Σάλωνα ἀπολαύσας ἐπιχειρία τῆς τόλμης του. Ἐτρεξεν εἰς βοήθειαν καὶ ὁ

Β' πεντακοσίαρχος, ἀλλὰ δὲν ἐτρόφθασεν εἰς τὴν μάχην. Ὁ Α' χιλίαρχος εὑρισκόμενος εἰς Ἀλογόβρυσην καὶ μαθὼν ὅτι ὁ Τσάγκος Τομαρίτσας μὲ 600 στρατιώτας, τοποθετημένος εἰς τοῦ Βλαχιώτη τὸ Μνῆμα ἐμελλε νὰ τιμήσῃ τὴν Οξείαν καὶ τοὺς προμαχῶνας τοῦ Σαφάκα, ἔτρεξε καὶ ἐπρόλαβε, ἐπειδὴ μετὰ μίαν ὥραν εἶδομεν τοὺς ἔχθρους ἐρχομένους, καὶ ἀφοῦ μᾶς ταρετήσησαν ὡς τισθοδρόμησαν.

Ἄφοῦ τέλος πάντων οἱ ἐν Νεαπάτρᾳ ἔχθροι ἐδυναμώθησαν μὲ νέαν δύναμιν οὐσὶ τὸν Ἀσλάν Μωσῆν Πούζαν, καὶ ἐνόμισαν ὅτι εἶναι δυνατοὶ νὰ κινηθοῦν ἐναντίον τῶν ἰδικῶν μας, καὶ νὰ δώσουν καὶ βοήθειαν εἰς τὸν Ἀχμέτ Πρεβίσταν, κινήσαντες ἐστρατοπέδευσαν εἰς Γαρδήκι, δύο ὥρας μακρὰν τῶν ἡμετέρων, οὐσὶ τοὺς ἄρχηγούς Οσμάν παταν, Ἀσλάν μπεην, Τσάγκον Τομαρίτσαν, Ρακίμπεην, Μεχλούν, Ντόντον καὶ ἄλλους τολλούς· ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐλαγίζετο περὶ τὰς 3000, κατὰ τὰς ὄποιας ἐλάσσονεν ταληροφορίας ἀπὸ τινας τοῦ ἔχθρικον στρατοπέδου. Ἐνδυναμωθέντες τοιούτοις τρόποις ἦλθον μετὰ τὸ γεῦμα νὰ στρατοπέδευσουν εἰς τὴν Γραμμένην Οξείαν, μίαν ὥραν μακρὰν τοῦ ἡμετέρος στρατοπέδου. Ἡ θέσης, τὴν ὄποιαν κατέλαβον, εἶναι ἐκ φύσεως δυνατωλάτη, καὶ αὐτόθι ἐπούδαζον νὰ κατασκευάσουν καὶ προμαχῶνας· εἰδόντες δὲ οἱ Ἑλληνες τοῦτο δὲν εὔχαριστήθησαν νὰ τοὺς ἀφήσουν νὰ ἐμφωλεύσουν ταλησίους των, ἄλλα περὶ τὰς 7 ὥρας τῆς ἡμέρας ἐπειλεύσεις ὁ Α' χιλίαρχος τὸν Β' πεντακοσίαρχον Γ. Πανομάραν μὲ 400 στρατιώτας νὰ πολεμήσῃ μετ' αὐτῶν. Τὸ σῶμα τοῦτο ὥρμησε μὲ τόσην γενναιότητα, ὡστε ἀπεδίωξαν τοὺς ἔχθρους ἀπὸ τοὺς δύο των προμαχῶνας καὶ τοὺς ἔκλεισαν εἰς τὴν τελευταίαν ράχην τὴν δύσβατον καὶ ἀπότομον κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐκίνησε καὶ ὁ Α' χιλίαρχος ἀφῆσαν εἰς τὸ στρατόπεδον τὸν Α' πεντακοσίαρχον, καὶ διευθύνθη αὐτοπροσώπως εἰς τὴν μάχην. Ἡ μάχη τότε ἐγίνετο πεισματικωλάτη τόσον, ὥστε οἱ Ἑλληνες ἐστενοχώρησαν τοὺς ἐναντίους καὶ εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν θέσιν οὗτοι δὲ δεκατασίως ἀνώτεροι στενοχωρηθέντες καὶ κρατισχυθέντες ἔκαμπον ἔφοδον κατὰ τὸν Ελλήνων, οἷτινες τοὺς ἀντεπίστημαν γενναιίως δις τοὺς ἀπεδίωξαν φυνέστατες ἀπειρους. Βλέποντες τέλος οἱ ἰδικοί μας ὅτι η θέσης δὲν ἦτον κατάλληλος νὰ σταθοῦν, μήπως πάθουν κάμπιαν ζημίαν, ἀπεσύρθησαν μὲ ὅλην τὴν ἡσυχίαν καὶ τάξιν· ἀφοῦ λοιπὸν ἀπεμακρύνθησαν ἀρκετά, οἱ ἔχθροι τὸτε ἐξελθόντες ὥρησαν κατ' αὐτῶν ἀλαλάζοντες· ἀλλά, Μωάμεθ. Οἱ ἡμέτεροι πιάσταντες καλὴν θέσιν ἡσύχαζον, οἱ δὲ Τούρκοι δὲν ἐπόλιμησαν νὰ τοὺς ταλησιάσουν διόλου, ἀλλ' ἐπιστρέψαντες διευθύνθησαν εἰς τὸ Γαρδήκι καὶ εἰς τοῦ Βλαχιώτη τὸ Μνῆμα. Ὁ πόλεμος διήρκεσεν ὥρας τέσσαρας μέχρι τῆς ἐνδεκάτης. Μετρούνται φονευμένοι περὶ τοὺς 100, ἐν οἷς καὶ πολλοὶ ἀξιωματικοί, διότι ἦκούσαμεν τοὺς ἔχθρους φωνάζοντας ἀλλήλους “μὴ προχωρεῖτε εἰς ἀναζήτησιν τῶν, διότι τὸν τάδε καὶ τὸν τάδε ματέην καὶ τὸν τάδε ἀγάν, τοὺς εἶδομεν φονευμένους...”, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ταληγωμένων ἀγνοεῖται. Ἀπὸ τοὺς ἡμέτερους ἐπληγώθησαν 3 καὶ 1 φονευμένας.

Οἱ ἔχθροι καὶ οἱ Ἑλληνες ἐπολέμησαν μὲ ἀμοιβαῖον θερκευτικὸν πεῖσμα καὶ μὲ ἀμοιβαῖον γενναστηταλθησινέαν [ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΟΥ ΑΡ. 84 ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Γό, έξτις ἄρθρον δημοσιευθεν εἰς τὰς Γαλλικὰς ἐφημερίδας ἔφεν αἷς, τῆς περιεργείας τῶν ἀναγνωστῶν μας, ωριστρούμενον περὶ τὰ Ελληνικὰ πραγμάτα.

Δια τοιούτοις οἱ τρεῖς Πρέσβεις συέρχονται εἰς Κέρκυραν; νὰ συνδιαλεγόσιν ἀρχή γε περὶ τῆς μελλουσῆς τύχης τῆς Ελλαδὸς, ἢ δὲν θέλουν συνέληνειν διὰ τὸν τύπον; Δρόγε τοιούτης ἡ Γαλλικὴ ἐκστρατεία δὲν ἔκριθη διὰ ἄλλο ἀναγκαῖα παρὰ διότι ἔχουν ἐνδόμυχον πεποιθησιν ὅτι ἡ Πόρτα δὲν θέλει ἀποφασίσει νὰ στεληθῇ Πρέσβειν εἰς Κέρκυραν, κατὼς τὴν ἐπρότειναν; Η ἀποστολὴ τῆς ἐκστρατείας δὲν ἔχει ἀρχή γε εἶναι πόρρως, ἐκεὶ ἐνεδέχετο νὰ γένη τις συνδιαλλαγῆ;

» Δὲν γίνεται ἐκ τούτων ἐναργὲς ὅτι, ἐκεὶ τῆς Γαλλικῆς ἐκστρατείας δὲν ἀρχοῦσι εἰπεῖν τὸ ἀδείασμα τῆς Πελοποννήσου, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ τι κοινὸν με τας ἐν Κέρκυρᾳ συνδιαλλαγῆς, καθότι ἐκεῖνη προκύπητη τῆς ἐνάρξεως τούτων; Δὲν εἶναι καὶ τοῦτο πασιδηλὸν ὅτι τῆς Πόρτας δὲν θέλει συμμετέχειν οὐδαμῶς τῶν συνδιαλέξεων τούτων, αἵτινες μέλλουν νὰ γένουν κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς συνήσης της 6 Ιουλίου; εἰς τὴν θέλουν ἀποπερχθεῖσαι αἱ ἐν Κέρκυρᾳ συνδιαλέξεις, ἐκεὶ οἱ Πρέσβεις δὲν δύνανται ν' ἀποφασίσουν τα ἀναγκαῖα μέτρα διὰ νὰ ἐκτελέσωσι τὰ ψηφισθεῖσάμενα. Τίς ωρέλεικας τῆς Γαλλικῆς ἐστρατείας, ἐκεὶ αὐτὴ δὲν εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν συνδιαλέξεων τούτων, αἵτινες μέλλουν νὰ παρέχωσι τὰ μέσα τα πρὸς στερέωσιν τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τῆς Ελλάδος;

» Οἱ ἀγῶνες τοῦ Κόμιτος Καποδίστρια, ἢ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολήν τῶν Δυνάμεων, καθὼς καὶ ἡ ἐν Κέρκυρᾳ διατεθεῖσα Πρέσβεια, ἀποδεικνύουσιν ὅτι τὸ ἔργον τῶν τελευταίων τούτων δὲν ὑρίσκεται εἰς ἀπὸ διοικητικῆς πρᾶξεις, ἀλλ᾽ ὅτι τοὺς ἀναμένουν ἀντικείμενα πόλην μεγαλητέου λόγου ἀξιῶν, καὶ ὅτι τῆς Γαλλικῆς ἐκστρατείας εἴναι προποδιωριζόμενη νὰ ὑποστηριζῃ τὰ παρόνταν ἀποφασίσησόμενα.

» Κατὰ τὰς ἐν Κέρκυρᾳ γενομένας παρὸτα τῶν Πρέσβεων προδιαθέσεις, εἶναι πιθανὸν ὅτι θέλουν διεκτρίψει πολὺν κατέρρον ἐκεῖ. Λί συνδιαπραγματεύσεις τῶν δύνανται λοιπὸν νὰ λάβωσιν ἔκτασιν, καὶ νὰ γένωσι τόσον ἀλλότριαι τοῦ ἀποτελέσματος τῆς Γαλλικῆς ἐκστρατείας, δύσον καὶ αὐτὴ ἐκεῖνων. Οὐν, ἐκεὶ τὴν τύχην τῆς Ελλαδὸς δὲν ἔρεικη ἀροιστικῶς τὴν πρεσούχην τῶν Πρέσβεων, καὶ τῆς παρουσίας αὐτῶν ἔγη πραγματικὸν σκοπὸν, θέλουν προσβλέψεις ἀναγκαῖως εἰς ἄλλα πολλοῦ λόγου ἀξιῶν ἀντικείμενα, τῶν ὁποιῶν τῆς Ελληνικῆς ὑπόθεσις ἐμπορεῖται νὰ εἶναι μὲν ἕνσις, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα τέλεον ἐκτίνει τὴν σφράγιδαν τῆς συσκέψεως τῶν, καὶ τὰς ἀναγκάσει νὰ ἐντοπισθῆσι πλειότερον περὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν πραγμάτων ἢ περὶ τῶν Ελ-

ληνικῶν. Λί σκέψεις αὗταις θέλουν λάβει τότε ἐπροσθέντων πεδίον εύρυχωρον, τὸ ὅποῖον τὰ πράγματα τῆς Ανατολῆς ἥθελον ἀναδείξει ἴδιαιτέρως εὔγονον, καὶ θέλουν δύνηθη, νὰ λύσωσι πολλὰ δυσεξίτητα ζητήματα. Τὰ προτερήματα μόνα δὲν ἀρχοῦν ἐνταῦθα, χρειάζεται ἐμπειρία καὶ βαθεῖα τῶν πραγμάτων γνῶσις. Ποιος λοιπὸν ἥδυνατό τις νὰ καλέσῃ εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, τὸ ὅποῖον ἥχισε μὲ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ελλάδος, καὶ τὸ ὅποῖον ἀπαιτεῖ ἀλόμητρος ἀγώνας ἐξ αἰτίας τῆς τυφλότητος τῆς Πόρτας, εἰμὴ τοὺς τρεῖς Πρέσβεις, οἵτινες ἥκιληθησαν τὸν διόμον τῶν ἀνατολικῶν πραγμάτων, καὶ γνωρίζουν ὅλας τὰς μεταβολὰς τοῦ μεγάλου τούτου δραμάτος, τοὺς ὑποκριτὰς αὐτοῦ, τὸ πνεῦμα τῶν Κυβερνήσεων καὶ τῶν προσώπων;

» Ο σκοπὸς τῶν Πρέσβεων ἦτο καὶ εἶναι ἀναμφισβέλως ἡ εἰρήνη. Εἰς Κέρκυραν, καθὼς καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν δὲν θέλουν παραβλέψει τιποτε διὰ ν' ἀποφύγουν τὸν ἔλεγχον ὅτι δὲν ἔξετέλεσαν τὸ ἔργον τῶν μὲ τιμὴν. Άλλ' εἶναι δύσκολον νὰ προσδηποτε τις, ἐκεὶ εἰς τὸ ἔξτης θέλουν εἶναι εύτυχεστεροις ἡ κατὰ τὸ παρελθόν, καὶ ἐκεὶ θέλουν δρέψει τὸν καρπὸν τῶν ἀγώνων τῶν. Εἰς μάτην ἀπέβησαν ὅλαις αἱ προσπάθειαι εἰς τὸ ν' ἀναγκάσουν τὴν Πόρταν νὰ δεχθῇ τὴν συνθήκην τῆς 6 Ιουλίου, διει νὰ ἐπαναφέρουν τὴν εἰρήνην εἰς τὴν Ανατολὴν, ἀν καὶ ἔδειξε πολλάκις ἡ Πόρτα εἰρηνικοὺς σκοπούς, τοὺς ὅποιους ἐδέγκησε μετὰ σπουδῆς αἱ Δυνάμεις διὰ νὰ φύξωσιν εἰς τὸν πολιούμενον σκοπὸν, ἀλλ' οἱ ὅποιοι δὲν ἔγρησμενοι εἰς ἄλλο εἰποῦ ν' ἀποδειξῶσιν ὅτι ἐτρέφοντο μάταιαι ἐλπίδες. Συνέβηλον μάλιστα κατὰ πολλὰ εἰς τὸ νὰ συγγύσωσι τὸ ζήτημα, καὶ νὰ φέρωσι τὸν τρομερὸν πόλεμον τὸν διαρράγεται ὅδε μεταξὺ τῆς Ρωσίας καὶ τῆς Πόρτας.

» Λί μικροὶ πρόσδοι, τὰς ὅποιας ἔκαιμον μέχρι τοῦδε τὰ Ρωσικά στρατεύματα, καὶ αἱ ὅποιαι δὲν ἀποβάινουν κατὰ τὴν κοινὴν προσδοκίαν, εἶναι ίκαναι νὰ τυχλώσουν τὴν Πόρταν καὶ τοὺς συνηγόρους αὐτῆς περὶ τῆς ἀληθινῆς των θέσεως, καὶ ν' ἀποκαταστήσωσιν ἥδυνατον πᾶταν συνδιαλλαγῆν. Ή μεταξὺ τῶν Δυνάμεων καὶ μάλιστα τῶν μετολαβούσων ἐπικρατήσατα μέγρε τοῦδε ἀρμονία, ἥτις ἵναγκασε τὸ Ρωσικὸν συμβούλιον νὰ λάβῃ εἰρηνοποιῶν μέτρα κατὰ τὸ Λιγκῖον Πέλαγος, ἐνῷ κάρμνει πειστῶδεστατον πόλεμον εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Αἴμου, δὲν θέλει κάμνει πιθανῶς ἄλλο εἰμὴ νὰ αὐξήσῃ ἀκόμη μὲ τὴν ἐπίτασιν τοῦ πολέμου τούτου, τοῦ ὅποιου ἡ ἔκβασις δὲν φένεται ἀμφισβέλως, καὶ θέλει ὑποχρεώσει τὰς ἄλλας Δυνάμεις νὰ βιάσωσι τὴν Πόρταν εἰς παραγωγήσεις, καὶ νὰ τὴν διδάξωσι περὶ τῶν κινδύνων, οἵτινες τὴν ἐπαπειλοῦν.

» Τότεοι Πρέσβεις θέλουν ἐμπορεῖσθαι νὰ μεταχειρισθοῦν

φίλων τὰς διπλωματικὰς δυνάμεις ν' ἀναδειχθῶσι πλέον αἱρεῖται τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν λαῶν καὶ τῶν Δυνάμεων, καὶ ν' ἀποκτήσωσι δόξαν αἰδίου, ἐὰν κατώρθωσιν νὰ καταπείσωσι τὴν Πόρταν ὅτι ἡ μετριοφροσύνη καὶ τὸ φιλόνομον βασιλεύει εἰς τὸ συμβούλιον τῶν βασιλέων· ὅτι δὲ οὐτοκράτωρ τῆς Φωσίας δὲν τρέψει ὄλιγότερον τὰ φυνήματα ταῦτα ἢ οἱ βασιλεῖς τῆς Ἀγίας καὶ τῆς Αἰγαίου· ὅτι αὐτὸς ἀπέδειξε τρχώτατα τὴν μετριοφροσύνην του διὰ τῆς ὅποιας ἔκαμεν εἰς τὸ Αἴγαον Ήλαγος χρήσεως τῶν ναυτικῶν του δυνάμεων, καὶ ὅτι ἀλλοι πάντων αὐτὴ γρεωστεῖ νὰ συγχατανεύσῃ νὰ ἔκτειν τὴν χεῖρα εἰς συνδιαλλαγήν. Εἶναι ἡ Πόρτα ἀπέρθιπτε τὰς παρακλήσεις των, ἡδύναντο τότε νὰ τὴν γνωστοποιήσωσι τὴν δυσαρέσκειαν τῶν δυνάμεων καὶ νὰ διαπιστώσωσι πρὸς αὐτὴν ὅτι ἐσκέφθησαν περὶ τῶν μέσων του νὰ καταπαύσωσι πόλεμον, ὅστις δύναται ν' ἀποβῇ ἐπικίνδυνος εἰς τὴν τίσυχιαν καὶ τὸ συμφέρον ὅλων. Οὐν ἡ ἐν Κερκύρᾳ παρουσία τῶν τριῶν Πρέσβεων μᾶς φαίνεται ὅτι ἔχει προκείμενον ὅρον ν' ἀποδειξῃ εἰς τὴν Πόρταν τὴν ἀρμονίαν, ἥτις βασιλεύει μεταξὺ τῶν τριῶν δυνάμεων, ἐκ τῆς ὅποιας αὐτὴ ἔχει τὰ πάντα νὰ ἐλπίζει, καὶ τὰ πάντα νὰ φοβῆται...

· Ἡ Γαλλικὴ ἐκστρατεία ἀποστελλομένη καθ' ἧν ὥραν ὁ Ιερατήριος πασας μόλις δύναται νὰ διατερηθῇ εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐξ αἰτίας τῆς ἐπαγγουπνήσεως τῶν συμμάχων στόλων, ὅτε ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις στερεόνεται καὶ λαμβάνει καθημέριν δύναμιν, διὰ ν' ἀπολαύσῃ τέλος πάντων τὴν εὔτυχίαν ὅτι ἡγόρχει μόνη διὰ τῆς νίκης τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος· ἡ ἐκστρατεία αὐτὴ ἐμπορεῖται νὰ ἐγχαταταγθῇ μεταξὺ τῶν σκέψεων, τῆς ὅποιας ἀπεδώκαμεν εἰς τὸν σύλλογον τῶν Πρέσβεων. Εμπορεῖ δὲ νὰ ἔγη τὸν διπλοῦν σκοπὸν τοῦ ν' ἀποκαταστήσωσι τάχιστα τὸν πόλεμον [*] εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ νὰ καταπεισῶσι τὴν Πόρταν ὅτι αἱ δυνάμεις δύνανται νὰ βάλουν εἰς ἔκτελεσιν τὰς ἀποφάσεις των. Κατὰ τὴν περίστασιν ταῦτην αὐτὴ ἡθελεν ἀκολουθῆσαι τὸν δρόμον τῶν ἐν Κερκύρᾳ συνδιαλέξεων, ἐκ τῶν δύτιων ἡθελεν ἐξαρτᾶσθαι ἡ μεγαλυτέρα ἡ συντομωτέρα παρουσία της εἰς τὴν Πελοπόννησον. Ἡ ἐκστρατεία ἄρα αὐτὴ ἔγεινε μὲν πνεῦμα εἰρήνης, καὶ δὲν θέλει λάβει γαρακτῆρα πολέμου, εἰμὴ ἀφοῦ ἐξαλειφθῇ πᾶσα ἀλπὶς τοῦ νὰ ἀκούσῃ τὸν δρῦὸν λόγον ἡ Πόρτα. Ὁ χωρισμὸς τῶν Πρέσβεων, ὅστις ἡθελε πρέλθῃ ἐκ τῆς δικλύσεως τῶν συνδιαλέξεων των, ἡδύνατο μόνος νὰ φέρῃ τὴν Εὐρώπην εἰς ἐπίφυτον κατάστασιν, καὶ νὰ δώσῃ νέαν διεύθυνσιν εἰς τὰ μέτρα τὰ μέχρι τῆς σήμερον ληφθέντα.

· Ἐκ Λιβύου, 29 Σεπτεμβρίου.

Βεβούεται ὅτι ὁ βασιλεὺς πάσχει ἀπὸ τριῶν ἑδομάδων ἀσθρίτιν συναθευμένον μὲν πυρετὸν διαλείποντα. Ἀπεστάλη δὲ ταχυδρόμος πρὸς τὸν δοῦκα Σουτσέξ. ὅστις ἐμελλε ν' αἰαχχεῖσθῇ εἰς Ἰρλανδίαν, διὰ τὰ τὸν προσκα-

λέση νὰ ἐπιστρέψῃ πάραντα νομίζεται δὲ ὅτι ἡ ἀνάκλησίς του γίνεται ἐξ αἰτίας τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας τῆς Α. Μ.

— Ἀναγινώσκομεν εἰς τὸν Ταχυδρόμον τὰ ἔξης:

“ Ἡ κατάστασις τῆς Ἰρλανδίας, καὶ πρὸ πάντων αἱ πρὸ ὄλιγων ὥρων ἐλθοῦσαι ἐκεῖθεν εἰδήσεις ἐγένησαν εἰς τὸ ἄστυ φύσους, οἵτινες ηὔξηνθησαν ἀπὸ τοὺς διαδοθέντας λόγους περὶ τοῦ Ἐλλησπόντου καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάστασιν τῆς τιμῆς τῶν δημητριακῶν καρπῶν.,,

· Ἡ κατάστασις τῆς Ἰρλανδίας, λέγει ἡ αὐτὴ ἐφημερίς, ἀποκαθιστῷ ἀγαγκαῖα ἀποφασιστικὰ μέτρα, ἀλλὰ δὲν θέλει ὄμιλησει, λέγει, τώρα περὶ τῶν γενομένων παραπομπῶν ἡ περὶ τῷ παραδεχθησόμενῳ μέγρων. Ἀρκεῖται δὲ μόνον νὰ εἴτη ὅτι αἱ παρασκευαὶ αὗταις καὶ τὰ μέτρα ταῦτα εἶναι ἀνάλογα μὲ τὸν κίνδυνον.

· Ἐκ Παρισίων, 3 Ὁκτωβρίου.

Αἱ ἐκ Λουδίου ἐλθοῦσαι σήμερον τῷσαν εἰδήσεις εἶναι τόσον σπουδαῖαι, ὥστε νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ὑποχρεωσαμεν τοὺς ἀναγγώστας μας νὰ δώσουν πολλὴν πιστοσοχὴν εἰς αὐτάς. Ἡ ἀσθένεια τοῦ βασιλέως, οἱ δεινοὶ φόβοι, τοὺς ὄποιούς προξενεῖ ἡ κατάστασις τῆς Ἰρλανδίας, καὶ τὰ μέγρα, τὰ ὄποια ἡ Κυβέρνησις προετοιμάζεται νὰ λάβῃ κατ' ἐκείνου τοῦ τόπου, τέλος πάντων ἡ σπουδαία φιλονεικία ἡ περὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τοῦ Ἐλλησπόντου γενομένη ἐφέλκουν κατὰ τὸ παρόν ἀληγον τὴν προσπαθειαν τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν ἐπὶ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας.

[Γαλλ. Ἐφημ.]

· Ο εὐγενῆς λόρδος Bridgoc εὑρισκόμενος ἦδη εἰς Αίγυπτον χόριν περιηγήσεως, φιλανθρωπίᾳ κινούμενος ἡλεύθερωσε 14 Ἑλληνας αἰχμαλώτους, τοὺς ὄποιους δι' ἴδιων του ἑξοδῶν ἐστειλεν εἰς Σύραν πρὸς τὸν ἐκεῖ Κύριον Α. Σ. Βιτάλην ἀντιπρόσωπον τῆς Βρετανικῆς Α. Μ. καὶ διέταξε ν' ἀποσταλῶσιν ὅμοιως δι' ἑδονῶν του εἰς τὰς πατριδας των· εὗτος δὲ ἐξεγέλεσε τὴν διαταγὴν μὲ σῆμην τὴν ἀκρίθειαν καὶ προθυμιαν.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ.

Προσκαλοῦνται ὄλοι οἱ ἐν Ναυπλίῳ πτωχοὶ καὶ ξένοι ἀσθενεῖς προσέτει καὶ οἱ γέροντες, ὅσοι ἔχουσι χρεῖαν συμβουλῆς ιατροῦ ἢ ιατρικῶν, νὰ προστρέχωσιν ἐλευθέρως εἰς τὸν δημόσιον ιατρὸν Ναυπλίου, καὶ λαρβάνων εὐθὺς τὰ ιατρικὰ χωρὶς παράδεις. Γένεται ἐπειδὸν ἡ φιλάνθρωπος αὕτη εὐεργεσία, διὰ τὰ μὴν ἀπατῶνται ἀπό τινας, οἱ όποιοι ἀοιδάζουν νὰ μάθωσι τὴν ιατρικὴν μὲ κίνησιν τῆς πολυτίμου ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, γυμνόνοντες τὸν πτωχοὺς· Ἐλλήνας ἀπὸ τὸ ὄλιγον ἀργύριον, τὸ ὄποιον ἐξοικονούμονται πρὸς τροφὴν των· Ερρωσθε!

Τῇ 10 Ὁκτωβρίου 1828, ἐν Ναυπλίῳ.

Ο Γαλλός

Πέτρος Στεφανίτσας

[*] Τὴν εἰρήνην (ἴτως). Σ. τοῦ Σ.